

venjegraškega. Istotako bi nam bil izgubljen državnozborni mandat za mariborski okraj, a ptujskega bi ne mogli delj časa obdržati. V mestnih skupinah je zmaga slovenskega kandidata za državni zbor pri razporu nemogoča. Kako bi naše šolstvo in narodno gospodarstvo občutilo razpor, tega si človek niti ne upa misliti.

To vedo ali bi vsaj morali vedeti tudi oni temni »liberalci brez prvakov«. Vkljub temu jim je kranjska napredna stranka vzgled! Seveda »liberalcem brez prvakov« ni za blaginje naroda, ampak njim je le za osebne koristi, postali bi radi »prvaki«. Če pri tem tudi narod umre, kaj njim do tega, njim je kranjska napredna stranka vzgled.

Tudi celjska »Domovina« je v zadnjem času začela ubirati strune, kakor da bi ji bila kranjska napredna stranka vzgled. Napadati je začela ves duhovniški stan, ne morda radi tega, ker bi se naša duhovščina izneverila programu složnih štajerskih Slovencev, ampak iz malenkostnega vzroka, ker duhovščina po svoji večini ni hotela podpirati kandidature lastnika »Domovine«, gospoda Hribarja. To so osebni momenti prav po vzgledu »kranjske napredne stranke«.

Očita se naši duhovščini pri teh napadih najbolj, da je neki gospodstva — željna. Resnica pa je, da je naša duhovščina s posvetnimi rodoljubi hodila v vseh političnih vprašanjih dosedaj vedno roko v roki. Da pa pri celjskem zborovanju ni hotela potegniti z »zaupniki našega naroda« kakor je bil Dolinar in druge neznane osebe, se ne bo nikdar kesala. Nepošteno pa je, ako se naši duhovščini vedno prinaša kot dokaz za gospodstva-željnost oni citat iz ljubljanskega »Slovenca«: »Proti volji duhovnikov se na Spodnjem Štajerskem ne sme nič zgoditi«. Naš list, kot glasilo katoliško-narodne struje, je takoj, ko je bil objavljen oni stavek, pisal: »Nikakor se ne strinjamo z razlago onega stavka: »Proti volji duhovščine...« Naše stališče je, da katoliška načela morajo vladati in zmagovati v politiki, ne pa kak stan, naj si bo kateri si koli...« Za poštene ljudi je pač dovolj, ako se taka izjava pove enkrat. No mi smo jo danes ponovili. Ali bo sedaj mir?

Politični ogled.

Volitve v državni zbor so za Jugoslovane izpadle slabo. Izgubili smo jeden mandat na Koroškem, jednega pa v Istri. Velike nade smo imeli, da si pridobimo mestni mandat Celje-Brežice in mandat tretjega razreda v Trstu, katerega je imel pred leti dobroznani vitez Nabergoj. A v kljub velikemu naporu od strani Slovencev se to ni dalo doseči. Jugoslovani gredo torej oslabiljeni v državni zbor. Nadalje pridejo tudi oslabiljeni nemška katoliško-narodna stranka, krščanski socialci, socijaldemokrati, mladočehi in nemško-liberalna stranka. Katoliško-narodno stranko bo vodil brčkone baron Morsey, ker baron Dipauli in dr. Ebenhoch nista več izvoljena. Socijaldemokrati so sicer na Dunaju si pridobili dva mandata, a zunaj po kronovinah so jih izgubili. Tudi Resel se je moral v Gradcu umakniti nemškemu nacionalcu Wilhelmu.

V Ljubljani so slavili v nedeljo 50-letnico obstanka trgovske in obrtne zbornice na Kranjskem. Slavlje je bilo jako svečano, udeležba veličastna. Zagrebška zbornica je bila odposlala na slovesnost dva zastopnika. Na prijateljskem sestanku so nabrali svoto nad 200 K v svrhu ustanovitve slovenske trgovske akademije.

Ruski minster za zunanje zadeve je postal dosedanji vodja zunanjega ministerstva, grof Lambsdorff. Novi minister je prijatelj rusko-francoske zveze.

Nova trozveza. Ruski listi vedo poročati o novi trozvezi, ki se snuje na Balkanu.

V trozvezo stopijo Srbija, Bolgarija in Črnagora. Potovanje črnogorskega princa Danila v Belgrad je baje prvi korak za uresničenje te zveze. Prvi vidni znak najnovejše tripaliance bo železnica od ruske meje preko Rumunije, Bolgarije, Srbije in Makedonije v v Duleigno ob jadranskem morju. Ruski krogi so izredno vneti za to železniško zvezo, ker bi lahko tekmovala z avstro-ogrsko železnico iz Sarajeva v Solun. Poleg Rusov so prijazni tej ideji umevno tudi Italijani, ki bi imeli od nje posredno korist, ter baje tudi Francozi.

Rusija in Perzija. Rusija je sklenila pogodbo s Perzijo. V tej pogodbi se je Perzija obvezala, da ostane nevtralna v slučaju, ako bi Rusija imela vojno na Vztoku in se je izjavila, da noče delati v tem slučaju Rusiji ne le nobenih zaprek, marveč da še dovoli ruskim četam, da se prevažajo po perzijskem ozemlju.

Iz Kitajskega poročajo listi, da sta pooblaščenca kitajskega dvora že podpisala mirovne pogoje, ki so jih stavile velesile. Vojska je toraj s tem na Kitajskem končana.

Vojska v Južni Afriki. Buri so zasedli Tulbagkos, ki leži sto angleških milj od kapskega mesta. V Kallfontainu so uničili brzovjavni urad. Angleški kraljci daje vojska v Južni Afriki toliko skrbi, da je zbolela. Kraljica ne more ne jesti ne spat. Vsled tega so letos na angleškem dvoru odpadle vse ob novem letu navadne slovesnosti.

Dopisi.

Od Sv. Lovrenca nad Mariborom.

(Raznovrstno.) Dopis iz našega kraja je kaj redka stvar. — K večjemu enkrat v letu v pustu se kdo s par vrsticami spomni veselice bralnega društva; med »Razne stvari« se včasih vtihotapi kratka notica o kakšnem požaru ali kakšni drugi nesreči, in to je vse, kar zvedo cenjeni bralci »Slovenskega Gospodarja« od nas. O našem trdem narodnem spanju ne zine nihče ne besedice, in vendar si upam trditi, da malokje ali pa nikjer ni toliko narodne mlačnosti in brezbriznosti kakor pri nas. Omenim samo eno reč. Povsod so lansko leto zavedni Slovenci prirejali slavnosti v spomin velikega apostola Slovencev, nesmrtnega Slomška; kaj pa pri nas? — Še sanjalo se nam ni o Slomšku, tem manj, da bi kaj storili njemu na čast. Neizbrisljiv pečat sramote ostane nam Lovrenčanom za vedno, da se za tako zaslužnega moža čisto nič ne brigamo. Ali se je potem čuditi, da tujec naš jezik zaničuje, ker se ga mi sami sramujemo? Zavoljo naše napačne bojzaljivosti se nemščina šopiri povsod, slovensčina pa poriva v kot. Kamor človek pri nas stopi, povsod naleti na nemščino. Uradni jezik lovrenške in rottenberške občine je nemški; vrhu tega ima občina Rottenberg za občinskega sluga Bog ve odkod privandranega nemca, ki meša slovenske in nemške besede skupaj, da je joj! — Krčmarji drže razun enega, ki je zares častna izjema, vsi več ali manj z Nemci; v njih hišah se nahajajo le samo nemški časniki. Trgovci prodajajo Südmark- in Bauernbund-vžigalice. Vse k večji časti Germanije! Samo nekaj se našemu trgu manjka: Bismarkove ulice se nima. Pa tudi temu se da lahko pomagati. Tista, pol metra široka steza, ki vodi od glavne ceste dol proti Ropecu in je po vsaki strani s smrekovimi »žvarceli zaplankana«, bi bila kaj pripravna za Bismarkgasse. Bismark bi bil še na onem svetu vesel tako lepe, z robotim kamenjem potlakane ulice. Toda dosti za enkrat! Ako Vam je g. urednik, po volji, hočem iz našega slovitega trga še več kaj naznaniti, posebno o socialni demokraciji, katero nekateri krivi preroki neumorno med ljudstvom razširjajo. Lovrenčan.

Iz Radenec. Orehovski Bračko, ta odpadnik lastnega naroda in posili kandidat, hvalil se je pred volitvami v državni zbor vedno,

kako da ga ljubijo in spoštujejo vsi gornjeradgonski kmetje. Da se je pošteno vrezal, pokazalo se je najbolje pri volitvi dne 8. jan. v Ljutomeru. Za Bračka glasovalo je 15 gornjeradgončanov, med katerimi je bilo pet volilnih mož drugih stanov, in pa seveda je dal tudi Bračko sam sebi glas, toraj je glasovalo za Bračka le 9 kmetov, njegovih privržencev; proti njemu pa 21 vrlih in zavednih mož, med katerimi je bil le eden volilni mož drugega stanu, vsi drugi pa so bili zavedni in značajni slovenski kmetje gornjeradgonskega okraja. Vsa čast tem možem, ki se niso zbal žuganja in pretenja od strani nasprotnikov ter so volili po lastnem prepričanju. Dani se toraj tudi pri nas in zagotavljamo Vas, da Bračko ne bode dolgo našemu okraju okr. načelnik. Kajti ta posili Nemeč še ni imel srca za slovenskega kmeta, ker se ravna vedno le po tem, kakor mu zaukažejo radgonski purgarji in »Südmarka«. In do tega spoznanja prišla je hvala Bogu že večina gornjeradgonskih kmetov, drugim pa upamo, da se še bodejo oči odprle. Posebno sedaj, ko je vzel takorekoč »kruh iz zobi« lastnemu domačinu mlademu dobremu zdravniku g. dr. Kreftu, ter nam je vrnil tujca Nemca Lud. Orosina. Tako toraj pometa ta načelnik z lastnimi krajani. Mera bode skoraj polna, in adijo mu, ko se ljudstvo zave popolnoma, da: Bračko le v pogubo kmeta vodi, Kteri slepo za njim blodi.

Iz Cirknice pri Sv. Ilju v Slov. gor. Dne 26. decembra lanskega leta so minila tri leta, odkar nam je nemila smrt pokosila dobrega hišnega gospodarja, občespoštovanega rodoljuba in zvestega predstojnika cirkniške občine g. Ign. Šparla. Z njim je izgubila naša občina vernega katoličana in iskrenega domoljuba; zato ga je še zadnji teden pred njegovo smrtjo prosil »Slov. Gospodar«, naj še ostane prihodnja leta na županskem stolu, ker bi gotovo tudi njemu ne bilo po volji, če bi se v tej občini kalil zlata vredni mir, in na njegovo mesto pa prišel nemir in prepir. Pa prišlo je drugače. Na njegovo mesto je prišel g. Janez Repnik, kateri je postal posebno zadnji čas zagrizen pristaš Nemcev. Zdej se je ta gospod že tako daleč spozabil, da se spravlja nad duhovnike in sicer vpricho ljudstva, ki zahaja v njegovo krčmo. In kakšnega pomagača ima g. Repnik, uganite g. urednik, kdo da je? To je nemški nadučitelj Hötschl, kateri je postal zadnji čas tako ponižen, da celo sam agitira po nekterih hišah v naši občini, posebno se je to godilo pred ljudskim štetjem. Kam pa bomo prišli, če se bomo dolgo pustili voditi takšnim agitatorjem, katerih edine želje so, vse občane popolnoma ponemčiti in na svojo stran pridobiti. Tak župan tedaj, kateri želi po svojem pomagaču nam izrahljati vero in odvzeti ljubezen do domovine, si gotovo ne zasluži onega spoštovanja, katerega bi mu sicer bili dolžni kot občinskemu predstojniku.

Upamo pa, da se bode g. župan enkrat spametoval. G. Hötschlu pa svetujemo, da ne agitira več dolgo po tej občini, fantje in možje, tega ne bomo dolgo mirnim očesom gledali. Toliko za danes.

Iz Bezine pri Konjicah. Strupeni ptujski »Štajerc« se je po raznih naslovih vsiljeval tudi v našo občino, posebno skrbno ga je vrival trgovec Hans Zotel. Dne 6. t. m. je pa dospel v velikem zavitku pod naslovom: Na slavni občinski urad Wösina, za gospode volilne može. Na licu lista bili so debelo tiskani štirje kandidati za 4. in 5. skupino. A vse skupaj smo preganili in djali v uradni občinski zavitek in poslali nazaj na uredništvo »Štajerca« v Ptuj s priloženim pismom: Ob vrnitvi teh listov s poročilom, kedar bodo stare babe šle volit, te jim pošljite debelo tiskane kandidate, mi volilni može se sami zavedamo, koga bomo volili za državnega poslanca, sicer pa tudi v kljub slabemu vremenu smo pripravili nastelje. Da se nesnaga pokriva ni potreba, tiskanega papirja, časnike pa, ktere skrbno prebiramo, si jih sami naročujemo, ne sprejmemo tako

vsiljevanih. Volilni možje Bezine. — Dobro tako! Da bi se vsi Slovenci tako držali, potem bi »Štajerc« moral se ta teden izdahniti!

Gornja savinjska dolina. Kakor se je videlo pri volitvah, g. Kelc je dobro zakelil v glavo Novoštitčanom Hribarja, da ga jim niso celo izpulili tedaj, ko so si pošteno brade pulili. In M. je šel drugokrat Hribarja volit, češ, ko ni prej bil, bo pa zdaj! Skok je velik skok storil, ker se je dal »jungovcem« na vrvo! In slavnoznani organist Časl od sv. Frančiška je pa med tiste pristet, ki so našli milost v očeh »jungovcev«, ker kakor poroča »Domovina«, je med častne člane sprejet, najbrž zato, ker v svoji krčmi tak-le ljubeznivo poboža s kakim sladkim primkom te gospode! In Rasto Pustoslemšek pa je od notarjevega do pristavovega uradnika napredoval. Ali pa imajo muhe ti gospodje. Ker čudno se nam je zdelo, da se je pri celi obravnavi rečiškega klobučarja in kaplana ta gospod notri tako modro držal, kakor bi bil — državni pravdnik! Zato se pa nam vsiljuje prašanje, ali je imenovani notarjev zdaj pristavov, ali je pa zato samo pisal pri obravnavi, da bi dobil zopet kako kost, da bi jo vrgel v liberalne časopise, da bi jo zopet glodali — naši naprednjaki. Ako je poslednje, ker tako se govori tukaj, potem pa tudi vemo, koliko kaže tukaj ura!

Sv. Barbara v Halozah. Bralno društvo »Naprej« pri Sv. Barbari v Halozah priredi v nedeljo 20. prosinca po večernicah svoj redni občni zbor po naslednjem vzporedju: 1. pozdrav predsednikov, 2. poročilo tajnikovo, blagajničarkino in knjižničarjevo, 3. vpisovanje novih udov in vplačevanje udnine, 4. izvolitev odbora, 5. morebitni predlogi in nasveti. — Pred občnim zborom takoj ob 3. uri predava g. Belé o umnem sadjarstvu in vinarstvu, po zaključenem občnem zboru pa se vrši tombola in prosta zabava s tamburanjem in petjem domačih močij — vse v novi soli.

Domačini in prijatelji našega društva iz soseščine! Znano Vam je, da so bralna društva silno velikega pomena za vsestranski razvoj in napredek našega naroda. — Kdor ničesar ne zna, nič ne velja — to je posebno dandanes res, ko se polaga vrednost iz večine na duševne in telesne zmožnosti in sposobnosti posameznika. — Treba se je toraj učiti! — Kdor pa že kaj zna, skrbi naj za napredek — z dobljenim talentom naj pridobiva druge. To velja osobito za naše gospodarje. Vse iznajdbe in izumke se spopolnjujejo ter nadomeščajo z novimi, boljšimi, a človek, ki tega pridno ne zasleduje, kmalu zaostane za časom, v katerem živi. — Potrebno je tedaj čitati gospodarske in druge časnike, kakor tudi poučne knjige. — In za to se Vam ponuja ravno pri bralnem društvu najlepša prilika. Za eno krono udnine imate najboljšo časniko na razpolaganje, a povrh še skrbi društveni odbor za koristna predavanja in poštene ljudske veselice.

Naše bralno društvo je še sicer v detinji dobi, a vzlic temu se je uže v prvem letu svojega obstanka precej krepko razvilo, osobito, ko se je združilo z njim pevsko društvo domačih sinov in pozneje osnovani tamburaški klub, kateri obeta za bodočnost po marljivem prizadevanju g. Šerona najboljših uspehov.

Ze minulo leto vpisalo se je v društvo 106 udov; naša čast pri sosedih in sploh med Slovenci pa zahteva, da se število udov letos zvršiva. Pridite toraj v nedeljo v obilnen številu, dragi domačini in sosedje ter položite vsak svoj penz na oltar lastnemu in našega naroda napredku. — Posebno ostanite zvesti dozrajni udje, med katerim se bero odlično imena nekaterih sosedov. Čast vsakemu! Složimo se in delujmo skupno v prosep narodne probude in omike! Tudi Haložan ne sme zaostati v napredku za drugimi Slovenci. Povsod se svita, oziroma je že dan — tudi mi hočemo krepke volje

ostati ter nadepolno zreti v vzhajajoči dan boljše bodočnosti. Z gmotnim blagostanjem, katero nam tekem nekaterih let obetajo naši obnovljeni vinogradi, hočemo se istodobno otresti tudi narodne dremote ter z mladniško čilo voljo stremiti k luči prave narodne omike in izobrazbe! Naši sosedje naj spoznajo, da se tudi mi gibljemo, da se zavedamo svojega pokolenja in narodne dolžnosti in da osobito v novem stoletju hočemo začeti in nadaljevati delo za narodno probudo in prosveto. — Zavedni Barbarčani in sosedje, v nedeljo toraj na svidenje! K obilni udeležbi vas vabi odbor.

Iz Sesterž pri Majšpergu. Malokedaj dobiš, dragi mi »Slov. Gospodar«, kaj gradiva iz naše vasi, akoravno sluje zavoljo starosti, posebno pa zaradi obilnega blata, katerega je vedno tukaj obilo, tako, da nas že imenujejo »blatnjake«. Prislovica pravi, da vrano z žrdjo iz blata vzdigavamo, da blato v ostrvi devamo, itd. Kdor je prišel v našo vas, vsaki nas je zmerjal kot »buteljne«, da se ne brigamo za okrajno stezo. Neki gospod iz bližnjega mesta, kateremu še ni dolgo, kar mu je boben odpel, je rekel: Dokler boste črne volili, ne boste nič dosegli. Ta blatna občinska steza meri v svoji dolžnosti, v ptujskem okraju 6529 m in v Slov. Bistriškem 878 m, skupaj toraj še ne popolnoma 7-5 km. Loči se pri Šikoljah od okrajne steze Ptuj-Pragerske, skozi Sesterže, občina Majšperg ter se v Mostečnem združi z okrajno stezo Ptuj-Slov. Bistrica.

Med omenjenim zmerjanjem prosila je občina Majšperg vedno za povzdigo občinske steze v okrajno II. vrste. Prošnja je sledila prošnji in ravno tako neuslišani odgovor za odgovorom. »Slovenski Gospodar« je veliko potrebo že mnogokrat svojim čitateljem razlagal. Vse je bilo zaman, ne pri okrajnem zastopu v Ptuj niti pri visokem dež. odboru v Gradcu nismo bili vslišani. Vložili smo prošnjo na okrajni zastop ptujski vnovič. Naš zastopnik okrajnega odbora in veleposestnik g. Anton Sagadin se je pogumno in neustrašljivo potegoval za omenjeno stezo, na korist mnogih okrajev.

Dne 18. grudna 1900 sklical je slavni okrajni odbor zopet svoje odbornike in udeležence skupni seji. To je bil dan za nas, kajti v tej seji sprejel je okrajni zastop omenjeno stezo med svoje okrajne steze. Leta in leta se je prosilo in marsikateri si je želel le enkrat slišati, da je sprejeta, veliko bolj se, jo videti in po njej se voziti. Ali mnogi niso tega slišali, še manj pa videli ali po njej vozili, kajti dozoreli so prej na starosti za hladni grob in krije jih že leta in leta črna zemlja. Sedaj slišimo mi že, ali Bog zna, ali jo bomo tudi videli, Bog daj, da bi ne ostalo samo na papirju, ampak da bi se kmalu delo pričelo in tudi dokončalo, da bi se s tem rešil kmečki stan gotovega pogina. Prosimo še slavni okrajni zastop ptujski, naj delo kmalu začne, ob enem pa zahvaljujemo vse sotrudnike, kateri so kaj k temu pripomogli, v prvi vrsti celi okrajni odbor skupaj in našega vrlega odbornika g. Sagadina posebej, kakor tudi vse slavne občine, katere so potrebo priznale in z veseljem našo pismo prošnjo potrdile.

Prirada zdaj spi
Pa zopet bo vstala
Ko prišla bo pomlad vesela,
Naj steza bi delat' se začela.

Od Sv. Tomaža. Nimam sicer časa in veselja pripraviti se po časnikih, vendar sem primoran na dopis iz ormoškega okraja v »Domovini« št. 101. od dne 28. decembra l. l., pa ne dopisniku, ampak le resnici na ljubo sledeče odgovoriti: Očita se mi, da sem hotel postati volilni mož in sem v ta namen poslal svojega slugo — kako olikano — na volišče za-me agitirat, — dalje da sem imenoval »g. Žičkarja edinega krščanskega kandidata, denuncirajoč g. Hribarja, češ, on ni krščanski mož.« Gospodek! dobro Vas poznam, vem tudi da ste vedno v velikih de-

narnih zadregah, — da si opomorete, obljubim Vam 10 kron za vsako osebo — če bi bila tudi moj sluga — od katere izveste, da sem kedaj na katerikoli način »beračil« za svojo izvolitev; ali ktera je slišala besede, da je g. Žičkar edini krščanski, g. Hribar pa nekrščanski mož. Prepričan sem, da pri vsem trudu ne boste dobili toliko denarjev, da bi si mogli kupiti potrebne Vam čevlje, katere ste pri agitaciji raztrgali, in to še brez vsega uspeha. Na Vaše očitjanje, da mi je malo mar, naj bode v četrti skupini izvoljen Slovenec ali renegat, izjavim slovesno, da svoje narodnosti nikdar ne zamenim z Vašo »narodnostjo«. Zapomnite pa si, da sem jaz za narodno stvar na odličnem mestu tako deloval, da me je celo minister Gautsch »dobil v delo«, in sicer že takrat, ko še Vi hlač niste nosili. Gospodek! kako se le imenuje človek, kateri neresnico govori ali piše? Svetujem Vam, da se vsedete za peč, vzamete knjigo in se marljivo učite, bolje bode za Vas, kakor da v našem sicer mirnem kraju prepri delate. Ako pa hočete na vsak način boj, ne bojim se Vas, vendar mislite na pregovor: Kdor nosi maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Jakob Caf, dekan.

Od Save. Hvala Bogu, pravica je zmaga! lahko vskliknemo. Koliko nasprotovanja in hujskanja brez potrebe, lahko zdaj vsak sam sprevidi. Krščanski možje! podajmo si v duhu roke, da ostanemo zvesti tudi v bodočnosti naši katoliški, sveti reči. Nikar nas naj ne strašijo naši nasprotniki s svojimi zbadljivkami, kakor je to storil zabukovski župan Božič na dan volitve, ki je domu grede nekaj hotel Žičkarjance zbadati. Čudno se mi le zdi, da tak mož, ko je njegov »blagajnik«, hoče njegovo polko plesati. No, pa seve, — saj tudi »kaufman« Pungerssek, najbolj pa še Weber, kateri je, kakor pravijo, sevniškega volilca Lipovškega pregovoril na svojo stran, vsi po isti piščalki plešejo. Zdaj jim je hvala Bogu spodletelo, maščevati so se hoteli pa v četrti kuriji nad Berksom, ker ni bilo nobenega k volitvi. Pa saj bi bili pri prvi volitvi tudi smeli tako napraviti.

Posavski.

Iz št. lenartskega okraja. (Spomini na volitev.) V našem okraju je dobil Hribar le 1, reci: en glas in sicer od znanega dopisnika »Domovine«, ki je pisal v »Domovini« z dne 18. dec. 1900 doslovno: »Sv. Barbara pri Mariboru. Jaz volim mož Vam poročam, da je »Slov. Gospodarja« poročilo glede volilnih mož pete skupine iz Slov. gor. popolnoma neresnično. Jaz, kakor vsi volilni možje vseh 20 (!) občin stojimo za kandidata Dragotin Hribar-ja in bomo to dne 3. januarja 1901 v Ptuj tudi dejansko pokazali. J. K.« Nismo se hoteli prekovati z Vami takrat gospod dopisnik, ko ste mi prebacivali neresnico, a sedaj Vam povem v obraz: Vaše poročilo je popolnoma neresnično od prve besede do Vašega imena, ker Vi se ne pišete J. K., temveč F. K. Mi le omilujemo »Domovino«, ki ima take dopisovalce, kateri listu več škodujejo, kakor koristijo.

V Konjicah se je 22. decembra 1900 božičnica za otroke slovenske sole vršila prav sijajno. V prostorni sobi posojilnične hiše se je postavilo krasno okinčano, božično drevo. Okoli njega se je zbralo kakih 120 otrok. Tukaj bi bil videl, kako je igralo v očesih revnih podpore potrebnih otrok rajsko veselje. Kako pa tudi ne. Saj jim je dete Jezus prineslo po dobrotljivih gospeh in gospodičnah, ki so za božičnico zložile 490 K, veliko lepih primernih daril. Šest otrok je najprej mično predstavilo prizor, kako so angelji oznanili pastirjem rojstvo Kristusovo. Zatem so blage gospe razdelile mnogovrstna darila. Že nekaj mater mi je pravilo in zatrjevalo, da so se solzile, ko so videle ta dan svoje otroke tako bogato z obleko, čevlji, robcem in okusno sladkim močnikom oblo-

žene priti domov. Tako je! Na zlahtne vas gospe in gospode — otrta bēde solza mnoga bode —; ljubezen tako pa dobrotni Bog — tiščokrat Vam obilno naj povrne.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Državnozborska volitev v mestu Mariboru, ki se je vršila 11. jan. t. l., ni prinesla slave mariborskim Slovincem. Vdeležilo se je volitve samo 29 volilcev. Pri zadnji volitvi pred tremi leti jih je bilo več, namreč 36. Zakaj to nazadovanje? Prvi vzrok, ker se naše politično društvo za to volitev popolnoma nič ni pobrigalo. Nobenega posvetovanja ni bilo, nobenega shoda, nobene agitacije. Zakaj imamo politično društvo, če pa se za našo politiko nič ne briga? To društvo bo treba večkrat podregati, da se že vendar enkrat vzbudi iz večletnega zimskega in poletnega spanja. Drugi vzrok, da je število slovenskih glasov ostalo pri tej volitvi tako majhno, pa je nemarnost slovenskih volilcev samih. Če se politično društvo nič ne briga, potem se ni nujna posledica, da bi se tudi volilci sami ne smeli. In kdo je izostal? Ravno taki ljudje, ki imajo sicer pri vrčku piva vedno dovolj nepovoljnih in pikrih besed o naši slovenski politiki. V Mariboru se bo morala začeti med Slovinci politika brezobzirnega terorizma, sicer ne pridemo naprej. Vse pričakuje moža, ki privede našo zavozeno politiko na gladko stezo.

Izid volitve v celjski mestni skupini se je v Mariboru dne 11. jan. pričakoval na nemški in slovenski strani z nepopisno nestrpnostjo. Slovinci so se zbirali v Narodnem domu ter pričakovali tamkaj poročila iz Celja. A tega dolgo ni bilo od nikoder. Medtem se je živo razpravljalo, kako ugodno ali neugodno stoji za Slovence razmere v različnih krajih celjske mestne skupine. Še le o pol osmih zvečer prišel je brzojav, ki nam je prinesel žalostno poročilo, da je dr. Dečko propadel.

Narodna volilna komisija. Volilna komisija za volitev iz mestne skupine v Mariboru, čeprav sestavljena iz samih Nemcev, se je pokazala vendar odločno slovensko. 4 glasovi so se glasili na dr. Radoslava Pipuša, peti glas pa na dr. Jakoba Pipuša in slavna komisija je peti glas zavržla, ker ni kandidiral dr. Jakob, ampak dr. Radoslav Pipuš. Ta pa je res nemška!

Na prsi se ne bomo trkali! »Gospodje pri uredništvu »Slov. Gosp.« in v njegovi neposredni bližini, trkajte se na prsi! Vi ste nakupičili v tem času toliko sumničenja in obrekovanja na o sebo našega kandidata (Hribarja) . . . Tako piše »Domovina« št. 4. To je drzna neresnica! Gospod Hribar, mi se obračamo naravnost do Vas in apeliramo na Vaše pošteno ime, da zahtevate v tej stvari od svojih plačanih ljudi, naj pišejo resnico. Mi smo kritizirali Vaše govore, Vaša agitacijska sredstva, Vaše agitatorje in njih agitacije, toda vaše o sebe se nismo nikdar dotaknili. Nasproti Vam nismo vlačili o sebnih zadev v politično javnost. Ampak nasprotno, zatrjevali smo, da Vas osebno spoštujemo kot poštenjaka. Zato pa upamo, da se tudi sedaj pokažete kot moža poštenjaka. Ne mi, ampak gospodje pri uredništvu »Domovine« se naj trkajo na prsi!

„Slomšekova zveza“, društvo krščansko-mislečih učiteljev, je dobilo prvo podružnico in sicer v Idriji. Pravih in podpornih članov se je oglasilo 30 že prvi dan. Srčno želimo, da bi se tudi na Štajerskem kmalu ustanovila enaka podružnica.

Nepošteno orožje. »Domovina« se še vedno jezi, da naš list ni pisal pri zadnji volitvi za Hribarja, ampak za Žickarja. Jeza je strast, v strasti pa je človek slep. Za to tudi »Domovina« št. 4. piše: . . . nas je z učiteljstvom vred bridko dirnulo, ko je ome-

njeni list (Slov. Gosp.) v preveliki agitacijski strasti napadel ves učiteljski stan samo zaradi nesoglasja v načelih nekaterikov. Ako so gospodje »liberalci brez prvakov« okoli »Domovine« resnicoljubni, tedaj naj pogledajo še enkrat naš članek v zadnji številki lanskega leta »Hribar in učitelji«. Stanu še mi nismo nikdar napadali in tudi v onem članku ne. Učiteljski stan v občini in krščansko-misleče učiteljstvo posebej je našlo in bo našlo v nas vedno najiskrenejše zagovornike. Da pa naš list ne zagovarja in ne more zagovarjati učiteljev-jungovcev z njihovimi pogubnimi načeli, temu se lahko samo naivni ali pa licemerni ljudje čudijo. Zakaj pa »Domovine« nič »bridko ne dirne«, ko se celo volilno dobo in še tudi sedaj po končani volilni borbi z vsem strupom zaganja v našo duhovščino in njen upliv? Ne bodite slepi in enostranski, ampak resnicoljubni in pravični!

Duhovniške spremembe. Dne 16. jan. je č. g. P. Benedikt Hrtiš, minorit, pri usmiljenih bratih v Gradcu umrl; rojen je bil pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju 5. svečana 1833., v mašnika posvečen 21. dec. 1858. — Dne 11. jan. je umrl v Gornji Radgoni č. g. župnik Ant. Belšak. Pokop je bil dne 14. jan. Isti dan je bil pokopan č. g. dekan v Braslovcah, Mat. Stoklas, ki je umrl dne 12. jan. Bog daj vrlima duhovnikoma večni mir in pokoj!

Spremembe na pošti. Poštna asistenta gg. Lud. Jossek iz Ptuja in Leop. Bratisievic iz Selzthala sta prestavljena v Maribor.

Ponesrečena vojaka. Ko so vojaki šli v Krško na strelne vaje iz Gradca, so dne 10. t. mes. blizo Boštanja na Kranjskem pri nekem senenem vozu konji splašali. Voz je zdrknil proti Savi, a k sreči na ledu obtičal. Dva vojaka pri konjih sta zelo ponesrečena, eden si je nogo zlomil, drugi pa glavo razbil, da bo težko okreval. Odpeljali so jih iz Sevnice v bolnišnico v Zagreb.

Liberalno ruvanje v Celji. Pred tedni vršila se je v Celji odhodnica zaslužnega celjskega Slovence. Že z ozirom na bedno stanje celjskih Slovencev morala bi biti ta odhodnica občine narodnega značaja. Nek nepreviden »akademičen« govornik, pa je igranje ulogo nemškega »Springinsfelda«, razdvojil nakrat duhove v dva tabora. Udaril je namreč brez vsakega povoda po klerikalcih in z neumljivo logiko izbleknul, kakor da bi bili klerikalci krivi odhoda našega zaslužnega Slovence. — Nek drug »akademik« omenil je pri odhodu najbolj čislana slovenskega odvetnika ta večer porogljivo: »Tako odhajajo klerikalci!« — Da si take opazke pri odhodnici navzočim »klerikalcem« niso zvenele prijetno na uho in se njim je ves večer pokvaril, molčali so vendar in se zdržali nasprotnih opazk — zaradi ljubega miru. — Ker pa to zabavljanje ni bilo prvo, prosimo prizadete gospode, da z ozirom na Slovencev potrebno slogo ne kažejo svojega strankarstva na tako očiten in zaleč način; sicer bi se v preglednem času moglo že razpravljati: Kedo je povzročil neslogo Slovencev v Celji: mirni domačini ali gotovi odposlanci kranjskih liberalcev?

„Ljudska volja“ v Celji je bila 4. januarja grozno nadležna. Volilni mož mi je pripovedoval, kako ga je »ljudska volja« dregala zdaj na desni, zdaj zopet na levi, da se je ni mogel lahko otresati. Toda možje so stali čvrsti proti tej našemljeni »ljudski volji«; nihče jih ni mogel premotiti. Socijalnidemokrati so bili lepšega vedenja, kakor agitatorji za »ljudsko voljo«. Iz Zgornje Savinjske doline sta prihitela 2 agenta »ljudske volje« na dan volitve v Celje, da sta tukaj skrivnostno-sladko ganila nekatere Celjane, naj napadejo nekega odličnega gospoda, kedar se pripelja s savinjskim vlakom v Celje. A spodletelo njima je! Tako se dela »ljudska volja«.

Jareninski Súdmarkovci so iskali prostorov za zborovanje v Jarenini. Vukovski Kopic je iskal prostor, rančki Flucher pa je

zanj prosil. Oglasili so se tudi pri gospej Ani Ornik v Jarenini, ki je s 15. januarjem prevzela v svoji hiši sama s sinom svojim gostilno in mesarijo. Ali značajna gospa jih je odločno zavrnila rekoč: »V moji hiši ni prostora za »Súdmarko«. Jaz hočem imeti mir, ne zdražbo. Med poštenimi krščanskimi ljudmi živim, teh se bom oklepala, Súdmarkovcev ne potrebujem!« Vsa čast vrlej gospej! Tako govori poštena krščanska Jareninčanka.

Ljudsko štetje. Od več strani dobivamo poročila, kako strankarsko so postopali komisariji ljudskega štetja. Nekaterih niso sploh vprašali po občevalnem jeziku. Drugod so vprašali: Ali znate nemški? Mož odgovori: da! Komisar pa ga zapiše za Nemca. Drugemu reče: »Ti pa znaš nemški, tebe bom za Nemca zapisal«. Po nekod so se godile velike nerednosti od strani nemškutarških županov in njihovih komisarjev. Slovinci, kjer se je kaj takega zgodilo, takoj vložite ovadbo na okrajno glavarstvo in tirjajte, da se še enkrat šteje. Vsakega ovadite, ki doma slovenski občevalni jezik rabi, pa je povedal pri štetju nemškega, da bo pošteno kaznovan. Po razsodbi upravnega sodišča velja tisti za Nemca, ki je napovedal nemški jezik za občevalni.

Bralno in pevsko društvo Maribor je imelo dne 13. prosinca 1901 časten večer. Priredilo je predstavo Lumpacija Vagabunda. Galerija, stojišča in zadnja polovica sedežev, vse je bilo polno. Le prednja polovica sedežev je kazala praznoto, jasen dokaz, da naša inteligenca ne zna ceniti dovolj delavskega pokreta, naj se prikazuje že kjer bodi. V dvajsetem stoletju bi že moral vsak človek imeti nekoliko demokratskega duha v sebi. Igra se je proizvajala jako gladko. Gledalci si kar niso mogli oddahniti od smeha. Lavorikov venec gre seveda vsem trem »vagabundom«, ki so svoje uloge igrali dovršeno. Gg. Leskovar, Vajda, Planinšek se naj le pogosto prikažejo na odru. Gg. Karba, Kocjan, Košar so bili popolnoma na svojem mestu. Gospa Čepič, gospice Grösslinger, Zdolsek, Malner, Vidovič, Pliberšek so nam gladko podajale svoje uloge. Govorilo se je tokrat tudi dovolj glasno, da je vsakdo lahko razumel besede igralcev in igralk. Kostumi so bili stanovom, ki so se predstavljali, primerni. Z veseljem moramo tudi omeniti, da predstavlja društvo Maribor vseskozi poljudne in dostojne igre. Le tako naprej! Po igri se je razvilo v spodnjih prostorih Narodnega doma živahno življenje, polno veselja in navdušenega petja.

Božičnica pri oč. šolskih sestrah v Celju. Ker smo morali poročilo o celjski božičnici zaradi »volilnega« gradiva prikrajšati, vrnila se nam je pomota, da je bilo le nad 50 otrok obdarovanih. V resnici pa je bilo nad 100 otrok obdarovanih, kar z velikim veseljem popravljamo.

Padel v vodo in zmrznil je v noči od 14—15. t. m. v Rajhenburgu Karol Zemljak.

Jareninska župnija šteje z novim letom že 80 naročnikov »Slov. Gospodarja«. Novi naročniki se še vedno oglašajo, so posestniki, pa tudi pridni viničarji. To je lepo in častno za pošteno jareninsko ljudstvo. Pospnemajte ta prelepi vzgled druge župnije! Rodoljubi, skrbite, da pride po mnogih krajih več v krščanskem in slovenskem duhu pisanih časnikov med ljudstvo. Kjer ljudje pridno prebirajo »Slov. Gosp.«, tam navadno vsikdar zmagujejo pri volitvah, so za krščansko in slovensko stvar goreči in navdušeni. Torej le naprej, da je ne bo poštene slovenske hiše brez »Slov. Gospodarja«!

Volitev v Brežicah iz kmetske skupine se je vršila kaj mirno. Izmed 122 volilnih mož jih je došlo 91; izostalo torej 31. 2 glasovnici ste bili prazni, ostalih 89 se je glasilo na ime Hugo vitez Berks. V komisijo so volili volilni možje gospode: Marko Tomaziča, Jožefa Mohorčiča in Felicijana Volčka; c. kr. komisar je poklical v komisijo gospode: Kosarja, Morica in Pajdaša. Teh šest udov je pozvalo v komisijo kot sed-